

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Порівняльна лексикологія»

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<u>03</u>	Гуманітарні науки
Спеціальність	<u>035</u>	Філологія
Освітня програма	<i>Технічний переклад у сфері морського бізнесу</i>	
Цикл дисципліни	<i>Вибіркові</i>	
Курс та семестр	<i>3 курс, 5 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредитів ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекції, практичні заняття.</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<i>Немає</i>	
Форми контролю	<i>залік</i>	

Викладачі:

Корнєлаєва Євгенія Валеріївна, канд.філол.наук, доцент кафедри «Філологія», kornelaeva2017@gmail.com,

Руда Анастасія Володимирівна, старший викладач кафедри «Філологія», ansi2610@ukr.net.

Метою дисципліни «Порівняльна лексикологія» є допомогти студентам визначити основні питання сучасної лексикології англійської мови як складової частини загального мовознавства, з її особливостями і характерними рисами, розглянути головні напрямки і методи дослідження лексикології, опанувати лексичні явища у їх морфологічному складі, за значенням, сталими властивостями, лексико-стилістичними ознаками, походженням. Важливим є розроблення на цій основі підходів щодо удосконалення системи формування практичної готовності бакалаврів до викладацької, науково-педагогічної та перекладацької діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН09. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти знає:

- історичні події та процеси, що мали певний вплив на становлення та розвиток англійської / української мови;
- підходи до дослідження лексичного матеріалу у галузі структури мови і лексичної семантики;
- знати структурний аналіз мовних явищ на основі методологічних вимог простоти, послідовності й об'єктивності.

Здобувач вищої освіти вміє:

- зв'язувати основні питання як загальної, так і сучасної англійської мови;
- аналізувати структуру слів і словосполучень з точки зору їхньої мотивації;
- розрізняти різні види скорочення (графічні, лексичні, аббревіатури та акроніми);
- проводити аналіз словотворчих елементів, звертаючи уваги на їхнє походження та продуктивність;
- описувати складні слова, враховуючи семантичні та граматичні зв'язки між елементами таких слів;
- виявляти випадки конверсії за допомогою етимологічного словника;
- опрацьовувати наукову літературу вітчизняних та зарубіжних мовознавців;
- використовувати набути знання під час самостійного аналізу текстів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Предмет та завдання порівняльної лексикології.	2	2		8
2	Тема 2. Слово його структура та мотивація	3	2		8
3	Тема 3. Словотвір.	3	2		9
4	Тема 4. Функціональна диференціація лексики.	3	1		9

5	Тема 5. Семасіологія.	3	1		
6	Тема 6. Фразеологія.	3	1		9
7	Тема 7. Етимологія.	3	1		9
Всього		20	10		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем під час аудиторних занять.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Предмет та завдання порівняльної лексикології.
2. Структурні методи дослідження лексики. Дистрибутивний аналіз.
3. Аналіз за безпосередніми складниками.
4. Трансформаційний аналіз.
5. Компонентний аналіз.
6. Слово його структура та мотивація. Визначення слова в українській та англійській мовах.
7. Морфема. Аломорф.
8. Афікси. Префікси. Суфікси.
9. Морфологічна мотивація.
10. Фонетична мотивація.
11. Деривація.
12. Морфологічний словотвір.
13. Зворотний словотвір.
14. Конверсія.
15. Синтаксичний словотвір. Складні слова.
16. Скорочення.
17. Акроніми.
18. Оказіоналізми.
19. Семантичний словотвір.
20. Стилiстично нейтральна лексика.
21. Офіційно-ділова лексика.
22. Спеціальна лексика.
23. Термінологічна та професійна лексика.
24. Знижена лексика.
25. Сленг.
26. Семасіологія.
27. Семантичні процеси.
28. Метафора. Види метафор.
29. Евфемізми.
30. Полісемія слова.
31. Зевгма.
32. Синоніми.

33. Антоніми.
34. Омоніми.
35. Омографи.
36. Омофони.
37. Пароніми.
38. Фразеологія. Предмет фразеології.
39. Класифікація фразеологізмів.
40. Паремії. Крилаті слова.
41. Стійкість і варіативність фразеологізмів.
42. Семантичні групи фразеологізмів.
43. Етимологія як розділ лексикології.
44. Запозичення, типи запозичень.
45. Варваризми.
46. Регіоналізми.
47. Інтернаціоналізми.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2003. 153 с.

Допоміжна література:

1. Бондаренко К. Л. Бондаренко О. С. Зіставна лексикологія (гендерний та соціолінгвістичний аспекти). Вінниця: Нова Книга, 2011. 168 с.
2. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/>
2. Dictionary.com. URL: <https://www.dictionary.com>
3. Howjsay. URL: <https://howjsay.com/?browse>
4. Longman English Dictionary. URL: <https://www.ldoceonline.com>
5. Lexicology as a branch of linguistics. URL: <https://studopedia.info/1-93768.html>
6. Macmillan Dictionary. URL: <http://www.macmillandictionary.com/>
7. Online Etymology Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com>